

Bruksela, 29 października 2021 r.
(OR. en)

13349/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0340 (COD)

ENV 802
ENT 177
COMPET 752
IND 307
SAN 638
CONSOM 235
MI 787
CHIMIE 110
CODEC 1396

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 28 października 2021 r.

Do: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2021) 656 final

Dotyczy: Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego załączniki IV i V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2021) 656 final.

Zał.: COM(2021) 656 final

Bruksela, dnia 28.10.2021 r.
COM(2021) 656 final

2021/0340 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające załączniki IV i V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)
2019/1021 dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2021) 379 final} - {SWD(2021) 299 final} - {SWD(2021) 300 final} -
{SWD(2021) 301 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Przyczyny i cele wniosku**

W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 dotyczącym trwałych zanieczyszczeń organicznych¹ („rozporządzenie dotyczące TZO”) wdrożono zobowiązania podjęte przez Unię na mocy Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych („konwencja sztokholmska”), zatwierdzonej decyzją Rady 2006/507/WE², oraz na mocy Protokołu do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych („protokół dotyczący TZO”), zatwierdzonego decyzją Rady 2004/259/WE³.

Podstawowym celem wniosku jest wdrożenie, w odniesieniu do substancji objętych jego zakresem, **międzynarodowych zobowiązań UE wynikających z konwencji sztokholmskiej**, a w szczególności zobowiązań wynikających z rozporządzenia dotyczącego TZO. Dlatego też głównym celem wniosku jest **ochrona zdrowia ludzi i środowiska** przed niekorzystnym wpływem substancji TZO oraz wyeliminowanie lub zminimalizowanie emisji TZO z odpadów. Biorąc to pod uwagę, ogólnym celem niniejszej inicjatywy jest również zapewnienie, w możliwym zakresie, **optymalnej równowagi z ambicjami Europejskiego Zielonego Ładu**, aby osiągnąć **nietoksyczne cykle materiałowe**, zwiększyć **recykling i obieg zamknięty** oraz **ograniczyć emisje gazów cieplarnianych**.

Problemy powodowane przez substancje TZO są związane z ich **nieodłącznymi właściwościami fizycznymi i chemicznymi**, ze sposobem i miejscem ich stosowania oraz ze szkodliwym wpływem ich stopniowego uwalniania na zdrowie ludzi, ekosystemy i usługi, które te ekosystemy zapewniają. Uznaje się, że wszystkie substancje TZO w taki czy inny sposób wywierają niekorzystny, zazwyczaj długotrwały wpływ na organizmy żywe. Utrzymują się one przez bardzo długi czas w środowisku i w naszych organizmach, i mogą być przenoszone w niezmienionej postaci do niemal każdego odległego miejsca na kuli ziemskiej, daleko od miejsca, w którym zostały wyprodukowane lub zastosowane.

Mówiąc konkretniej, celem niniejszej inicjatywy jest **aktualizacja, w odniesieniu do niektórych substancji i grup substancji, dopuszczalnych wartości stężenia określonych w załącznikach IV i V do rozporządzenia dotyczącego TZO**, które określają sposób postępowania z odpadami zawierającymi TZO, w szczególności to, czy mogą one zostać poddane recyklingowi, czy też powinny zostać zniszczone lub nieodwracalnie przekształcone. Niniejsza aktualizacja służy dostosowaniu załączników IV i V do konwencji sztokholmskiej oraz do załącznika I do rozporządzenia dotyczącego TZO poprzez ujednoczenie z wymienionymi w nich substancjami i wprowadzenie dla nich dopuszczalnych wartości

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (wersja przekształcona) (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

² Decyzja Rady 2006/507/WE z dnia 14 października 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 1).

³ Decyzja Rady 2004/259/WE z dnia 19 lutego 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Protokołu do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 81 z 19.3.2004, s. 35).

stężenia. W niniejszej aktualizacji do postępu naukowo-technicznego dostosowano również dopuszczalne wartości dla niektórych substancji, które są już wymienione.

Gospodarka odpadami zawierającymi TZO, w tym ich recykling, jeżeli jest to możliwe, powinna być prowadzona w sposób **bezpieczny dla środowiska**, z minimalnym wpływem na zdrowie ludzi i środowisko. Powstałe w ten sposób surowce wtórne powinny **zawsze nadawać się do bezpiecznego użycia** i być odpowiednie do celu oraz, w największym możliwym stopniu, **wolne od substancji toksycznych**. Powinny one również minimalizować stopień uwalniania substancji toksycznych do środowiska, a tym samym przyczyniać się do dążenia do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń poprzez zmniejszenie ich wpływu na środowisko i zdrowie. Aby osiągnąć ten cel, muszą być dostępne odpowiednie, najnowocześniejsze **technologie sortowania i dekontaminacji**.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Obecne przepisy Unii dotyczące zarządzania trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi ustanowiono w rozporządzeniu dotyczącym TZO. Ponadto zobowiązania unijne dotyczące wywozu trwałych zanieczyszczeń organicznych zostały wdrożone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012⁴.

Wniosek zmienia załączniki IV i V do rozporządzenia dotyczącego TZO, realizuje zobowiązania Unii w kontekście konwencji sztokholmskiej i protokołu dotyczącego TZO oraz jest zgodny z Konwencją bazylejską o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych. Wniosek wdraża, w odniesieniu do substancji objętych jego zakresem, zobowiązanie stron konwencji bazylejskiej do zapewnienia **bezpiecznej dla środowiska gospodarki** odpadami niebezpiecznymi i innymi odpadami. Wartości określone w załączniku IV do rozporządzenia dotyczącego TZO wdrażają na poziomie Unii koncepcję „niskich wartości zawartości TZO”, które wymieniono jako wartości niewiążące w bazylejskich „Ogólnych wytycznych technicznych w sprawie bezpiecznej dla środowiska gospodarki odpadami składającymi się z trwałych zanieczyszczeń organicznych, zawierającymi je lub zanieczyszczonymi nimi”.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest zgodny z celem strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności⁵, polegającym na zminimalizowaniu i zastąpieniu, w miarę możliwości, chemikaliów, które mają długoterminowy wpływ na zdrowie ludzi i środowisko (jeden z rodzajów substancji potencjalnie niebezpiecznych) oraz na stopniowym wycofywaniu najbardziej szkodliwych chemikaliów w zastosowaniach, które nie są niezbędne dla społeczeństwa, w szczególności w produktach konsumenckich.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 649/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 60).

⁵ COM(2020) 667 final

Podobnie wniosek jest spójny z celem przedstawionym w Europejskim Zielonym Ładzie⁶ polegającym na osiągnięciu **neutralności klimatycznej** w Europie do 2050 r., oraz z celem jakim jest wdrożenie nowego planu działania UE dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym⁷ w celu stymulowania rozwoju pionierskich rynków produktów neutralnych dla klimatu i produktów o zamkniętym cyklu życia w UE i poza nią. Wniosek jest również zgodny z komunikatem w sprawie **planu działania UE na rzecz eliminacji zanieczyszczeń**⁸, w którym UE określiła wizję eliminacji zanieczyszczeń do 2050 r., zgodnie z którą zanieczyszczenie powietrza, wody i gleby zostanie ograniczone do poziomów nieuznawanych już za szkodliwe dla zdrowia i ekosystemów naturalnych, z poszanowaniem ograniczeń naszej planety.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawą wniosku jest art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej odnoszący się do ochrony środowiska, ponieważ środki uzgodnione w ramach konwencji sztokholmskiej w przeważającej mierze służą realizacji celu środowiskowego, a mianowicie wyeliminowaniu lub ograniczeniu emisji trwałych zanieczyszczeń organicznych.

Art. 15 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego TZO stanowi, że Komisja musi prowadzić **stały przegląd** załączników IV i V, a w **stosownych przypadkach** przedstawia wnioski ustawodawcze dotyczące zmiany tych załączników w celu dostosowania ich do **zmian w wykazie substancji** zawartym w załącznikach do konwencji lub do protokołu lub **zmiany istniejących pozycji** lub przepisów zawartych w załącznikach do niniejszego rozporządzenia w celu dostosowania ich do postępu naukowo-technicznego.

• Pomocniczość

Substancje TZO objęte zakresem niniejszego wniosku są przewożone przez wewnętrzne granice UE z dala od ich źródeł, a zapobieganie uwolnieniom z odpadów zawierających TZO stanowi w tym względzie priorytet.

Ochrona środowiska i zdrowia ludzi poprzez system gwarantujący prawidłową gospodarkę odpadami zawierającymi TZO może być skuteczna jedynie wtedy, gdy zostaną określone i ustanowione wspólne zasady na szczeblu UE. Cele wniosku nie mogą zostać zatem osiągnięte przez państwa członkowskie działające we własnym zakresie, ponieważ potrzebne jest zharmonizowane podejście, aby zapewnić wypełnianie przez Unię jako stronę konwencji sztokholmskiej jej międzynarodowych zobowiązań.

• Proporcjonalność

W rozporządzeniu dotyczącym TZO wymaga się uwzględnienia proporcjonalności, jak wskazano w jego motywie 34. Zasada proporcjonalności określona w art. 5 Traktatu o Unii

⁶ COM(2019) 640 final

⁷ COM(2020) 98 final

⁸ COM(2021) 400 final

Europejskiej służy ustaleniu działań podejmowanych przez instytucje UE w określonych granicach.

Środki przewidziane we wniosku ograniczają się do tego, co jest niezbędne do osiągnięcia jego celów, i uwzględniają postanowienia art. 5 Protokołu nr 2 do Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności, który stanowi, że „projekty aktów ustawodawczych biorą pod uwagę konieczność zminimalizowania wszelkich obciążeń finansowych lub administracyjnych nakładanych na Unię, rządy krajowe, władze regionalne lub lokalne, podmioty gospodarcze i obywatele oraz to, by takie obciążenia były współmierne do zamierzonego celu”.

Metodyka ustalania wartości dopuszczalnych, opisana w załączniku IV do oceny skutków, wspiera opracowanie wartości dopuszczalnych, które są wykonalne i możliwe do wdrożenia dla wszystkich istotnych strumieni odpadów. Przeprowadzana jest ocena technicznej i ekonomicznej wykonalności proponowanych wartości dopuszczalnych w odniesieniu do głównych podmiotów, których to dotyczy; każda ocena dotyczy konkretnego przypadku i dokonywana jest na podstawie dostępnych informacji. Pod uwagę brane są takie aspekty jak liczba, wielkość i charakter zainteresowanych stron, których to dotyczy, oraz ich szacunkowa zdolność do ponoszenia dodatkowych kosztów i inwestycji, a także dostępne zdolności przetwarzania podmiotów zajmujących się odpadami.

Analizę wpływu preferowanych wariantów strategicznych podsumowano w sekcji 8.2 oceny skutków.

- **Wybór instrumentu**

Na mocy art. 15 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego TZO Komisja musi w stosownych przypadkach przedstawić wnioski ustawodawcze dotyczące zmiany załączników IV i V do rozporządzenia w celu dostosowania ich do zmian w wykazie substancji zawartym w załącznikach do konwencji lub do protokołu lub zmiany istniejących pozycji lub przepisów zawartych w załącznikach do niniejszego rozporządzenia w celu dostosowania ich do postępu naukowo-technicznego. W związku z tym, zgodnie z art. 15 ust. 2, niniejsza inicjatywa ma formę rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie dotyczące TZO.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Biorąc pod uwagę ograniczony i techniczny charakter niniejszego wniosku oraz uwzględniając wersję przekształconą rozporządzenia dotyczącego TZO w 2019 r., nie uznano za konieczne przeprowadzania oceny *ex post* obowiązującego prawodawstwa.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ocena skutków towarzysząca niniejszemu wnioskowi była przedmiotem szczegółowych konsultacji z zainteresowanymi stronami w celu zagwarantowania, że ich opinie zostały

należycie przedstawione i uwzględnione. Ze względu na techniczny charakter wniosku i jego wysoki poziom szczegółowości, konsultacja była skierowana przede wszystkim do zainteresowanych stron z branży, środowisk akademickich i przemysłowych/sektorowych, a także do przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, takich jak organizacje pozarządowe, stowarzyszenia konsumenckie i związki zawodowe.

Plan działania dotyczący **wstępnej oceny skutków** opublikowano w dniu 29 maja 2020 r., a okres konsultacji zakończył się w dniu 7 sierpnia 2020 r.; informacje zwrotne otrzymano od 51 respondentów. Analiza tych odpowiedzi ujawniła pewne wyraźne rozbieżności między zainteresowanymi stronami co do sposobu postępowania z TZO w gospodarce o obiegu zamkniętym.

Według wielu odpowiedzi, w szczególności od organizacji pozarządowych, recykling odpadów zawierających TZO jest niezgodny z bezpieczną gospodarką o obiegu zamkniętym. Argument ten przedkłada usunięcie TZO z łańcucha dostaw nad potencjalne korzyści związane z recyklingiem takich produktów. W odpowiedziach przedstawiciele branży przedstawiono bardziej zróżnicowany pogląd i zauważono, że polityka UE, która dąży do „nietoksycznego środowiska”, a także do zwiększenia recyklingu, często zmierza w sprzecznych kierunkach, co powoduje, że podmioty gospodarcze zajmujące się odpadami znajdują się w sytuacji, w której przepisy nie są przewidywalne i nie zawsze wykonalne. Dwa stowarzyszenia wskazały, że należy zapewnić większe wsparcie publiczne w celu promowania nowych inwestycji w zakresie sortowania i dekontaminacji odpadów, ponieważ pozwoliłoby to na rozwinięcie systemu recyklingu i zwiększenie jego efektywności.

Ponadto, w kontekście badania wspierającego przeprowadzono ukierunkowane **konsultacje z zainteresowanymi stronami**, obejmujące wszystkie aspekty istotne dla oceny skutków, w tym elementy społeczno-ekonomiczne, za pomocą kwestionariusza elektronicznego i wywiadów z zainteresowanymi stronami reprezentującymi kluczowe sektory i organizacje. Ocena skutków wspierająca niniejszy wniosek opiera się również na informacjach dotyczących opinii zainteresowanych stron i ogólnie społeczeństwa na temat substancji potencjalnie niebezpiecznych znajdujących się w materiałach pochodzących z recyklingu, które to informacje zebrano w ramach otwartych konsultacji publicznych w sprawie interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów⁹. Konsultacje te, przeprowadzone w 2018 r., dotyczyły szerszych, mniej technicznych aspektów istotnych dla tego środka, a zatem informacje te były już dostępne i zostały wykorzystane do wsparcia środka. Sprawozdanie podsumowujące¹⁰ z tych konsultacji opublikowano w dniu 28 lutego 2019 r.

Szczegółowy opis konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz ich wyników znajduje się w załączniku 2 do sprawozdania z oceny skutków.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Aby uzasadnić analizę oceny skutków, Komisja zawarła z ekspertami zewnętrznymi umowy o udzielenie wsparcia: „Badanie przeprowadzone na poparcie oceny skutków związanej

⁹ COM(2018) 32

¹⁰ <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/summary-report-public-consultation-chemical-product-waste-legislation.pdf>

z przeglądem dopuszczalnych wartości TZO w odpadach, które wymieniono w załącznikach IV i V do rozporządzenia (UE) 2019/1021” (RPA/INERIS, 2021). Ocena opierała się również na badaniu przeprowadzonym na poparcie poprzedniej zmiany załączników IV i V do rozporządzenia dotyczącego TZO, w szczególności w odniesieniu do przepływów masowych substancji i odpadów, przeprowadzonej w kontekście przekształcenia rozporządzenia (WE) nr 850/2004: „Badanie przeprowadzone na poparcie przeglądu kwestii związanych z odpadami w załącznikach IV i V do rozporządzenia (WE) nr 850/2004” (Ramboll Environment & Health GmbH, styczeń 2019 r.).

Oprócz tych dwóch badań uwzględniono również informacje na temat odpowiednich substancji zawarte w starszych badaniach przeprowadzonych na poparcie poprzednich zmian rozporządzenia dotyczącego TZO:

- „Badanie na temat kwestii związanych z odpadami zawierającymi nowo wymienione TZO i kandydujące TZO” (konsorcjum ESWI, kwiecień 2011 r.);
- „Badanie mające na celu ułatwienie wdrożenia niektórych przepisów rozporządzenia dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO) odnoszących się do odpadów”(BiPRO, sierpień 2005 r.).

W opracowaniu oceny skutków na poparcie wniosku pomagała również grupa sterująca ds. oceny skutków złożona z przedstawicieli różnych służb. Grupa ta została powołana przez DG ds. Środowiska i spotkała się czterokrotnie w okresie od lipca 2020 r. do czerwca 2021 r.

- **Ocena skutków**

Niniejszy wniosek opiera się na ocenie skutków. W następstwie ustosunkowania się do uwag Rady ds. Kontroli Regulacyjnej zawartych w jej pierwszej opinii z dnia 5 marca 2021 r., ocena skutków uzyskała w dniu 29 czerwca 2021 r. pozytywną opinię z zastrzeżeniami. W swojej ostatecznej opinii Rada zwróciła się o dalsze informacje dotyczące metodyki zastosowanej w celu zaproponowania poszczególnych wartości dopuszczalnych dla TZO objętych zakresem wniosku.

Warianty strategiczne rozważane w ocenie skutków odnoszą się do zakresu wartości dopuszczalnych w stosunku do wartości z załącznika IV, które mają być zaproponowane dla poszczególnych substancji objętych zakresem wniosku. Wartości określone w załączniku IV (znane również jako „niskie dopuszczalne stężenia TZO”) zdefiniowano w art. 7 ust. 4 lit. a) rozporządzenia dotyczącego TZO. Określają one wartość dla substancji TZO w odpadach, przy której lub powyżej której muszą one zostać zniszczone lub nieodwracalnie przekształcone. W praktyce oznacza to, że odpady zawierające TZO o stężeniu poniżej tej wartości można przetwarzać w inny sposób, w tym poddawać recyklingowi.

W przypadku każdej substancji objętej zakresem wniosku **wariant strategiczny 1** opisuje obecny poziom bazowy i stanowi najwyższą rozważaną wartość (lub brak wartości dopuszczalnych dla substancji jeszcze niewymienionych). Zgodnie z tym poziomem bazowym nie wprowadzono by żadnych zmian w załącznikach IV i V do rozporządzenia dotyczącego TZO. Oznacza to, że nowe substancje wymienione w konwencji nie zostałyby

włączone do odpowiednich załączników¹¹. To samo miałyby zastosowanie do substancji, dla których wartości dopuszczalne określono już w rozporządzeniu dotyczącym TZO, a dla których zalecany jest przegląd wartości w związku z postępem naukowo-technicznym.

Wariant strategiczny 2 reprezentuje wartości pośrodku rozważanego zakresu. W tym wariantcie proponuje się ustanowienie nowych wartości dopuszczalnych na podstawie załącznika IV dla nowych substancji oraz zaostrzenie wartości dopuszczalnych dla niektórych wymienionych TZO, jeżeli jest to uzasadnione. W pierwszym przypadku dotyczy to nowo wymienionej substancji PFOA, jej soli i związków pochodnych. W przypadku dikofolu i pentachlorofenolu nie rozważano żadnych wartości pośrednich w wariantcie 2. W przypadku pozostałych substancji objętych zakresem niniejszego wniosku – PBDE, HBCDD, SCCP oraz dioksyn i furanów (w tym dl-PCB) – w ocenie skutków uwzględniono dopuszczalną wartość średniego zakresu.

W ramach **wariantu strategicznego 3** proponuje się bardziej rygorystyczne wartości dopuszczalne w odniesieniu do ośmiu substancji¹² w załączniku IV. W przypadku PBDE wariant 3 jest analizowany jako dwa podwarianty, z których jeden skutkuje natychmiastowym wdrożeniem niższej wartości dopuszczalnej, a drugi przewiduje wdrożenie opóźnione o 5 lat od wejścia w życie środka (przy czym w międzyczasie wdrażany jest wariant 2).

W odniesieniu do dioksyn i furanów (PCDD/F) rozważono **wariant strategiczny 4** z dodatkową niższą wartością. Powodem tego dodatkowego wariantu jest ocena możliwości ustalenia niższej wartości z załącznika IV dla tych substancji, jak również dodatkowego podwariantu polegającego na ustaleniu niższej wartości szczególnej, która będzie stosowana wyłącznie jako wartość dopuszczalna dla nieprzetworzonych odpadów stosowanych bezpośrednio na gruntach (np. w zastosowaniach rolniczych).

W poniższej tabeli przedstawiono zakres wartości (warianty strategiczne) dla załącznika IV w odniesieniu do każdej rozważanej substancji/grupy substancji:

Tabela 1 i 2: Rozważane warianty strategiczne w odniesieniu do wartości dopuszczalnych z załącznika IV

<u>Tabela 1</u>	Wariant 1 (poziom bazowy¹³)	Wariant 2	Wariant 3
PFOA, jego sole i związki pochodne (mg/kg)	-	50 dla PFOA i jego soli; 2 000 dla związków pochodnych	0,025 dla PFOA i jego soli; 1 dla związków pochodnych [#]
Dikofol (mg/kg)	-	-	50
Pentachlorofenol (PCP), jego sole i estry (mg/kg)	-	-	100

¹¹ Jak wyjaśniono w sekcji 3.1 sprawozdania z oceny skutków, wariant strategiczny zakładający utrzymanie stanu obecnego jest czysto hipotetyczny, ponieważ taki wykaz jest obowiązkowy, a niewłączenie tych substancji do załącznika IV uniemożliwiłoby UE wywiązanie się z obowiązku zapewnienia bezpiecznej dla środowiska gospodarki odpadami zawierającymi TZO.

¹² Należy zauważyć, że w przypadku dioksynopodobnych PCB ocena koncentruje się na ich włączeniu do wartości dopuszczalnej dla dioksyn i furanów.

¹³ Obecne wartości bazowe określone w załączniku IV do rozporządzenia dotyczącego TZO.

Suma pięciu PBDE (mg/kg)	1 000	500	200
SCCP (mg/kg)	10 000	1 500	420
HBCDD (mg/kg)	1 000	500	100

Uwaga: brak dostępnych wartości bazowych dla PFOA, dikofolu i PCP, ponieważ są to nowe substancje.

Tabela 2

	Wariant 1 (poziom bazowy)	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4
Dioksyny i furany* (mg/kg)	0,015	0,010	0,005 ⁺ (0,001)	0,001 ⁺⁺ (0,00005)

*: Ocenia się również stosowność włączenia dioksynopodobnych PCB do wartości grupowej dla dioksyn i furanów.

+ / ++: W przypadku dioksyn i furanów w wariantach 3 i 4 określono wartość mającą ogólne zastosowanie do wszystkich operacji gospodarowania odpadami. Każdy z nich zawiera ewentualny podwariant obejmujący dodatkową szczególną wartość dopuszczalną w nawiasie, która miałaby zastosowanie wyłącznie do stosowania odpadów na gruntach.

Po dokonaniu oceny skutków środowiskowych, społecznych i gospodarczych różnych wariantów strategicznych rozważanych w odniesieniu do wartości określonych w załączniku IV dla odpowiednich substancji TZO, w poniższej tabeli podkreślono preferowane warianty.

Tabela 3: Preferowany wariant w odniesieniu do wartości dopuszczalnych określonych w załączniku IV (zaciemniony)

Substancja	Wariant 1 poziom bazowy	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4
PBDE	1 000 mg/kg	500 mg/kg	Początkowe wprowadzenie 500 mg/kg , a następnie obniżenie do 200 mg/kg ¹⁴ pięć lat po rozpoczęciu stosowania początkowej wartości dopuszczalnej	nd. (nie dotyczy)
HBCDD	1 000 mg/kg	500 mg/kg	100 mg/kg	nd.
PCDD/F (dioksyny i furany) ¹⁵	0,015 mg TEQ/kg	0,010 mg TEQ/kg	0,005 mg TEQ/kg	0,001 mg TEQ/kg

¹⁴ Lub wartość dla sumy PBDE wymienionych w załączniku I, dla mieszanin lub wyrobów, jeśli jest ona wyższa w tym czasie.

¹⁵ Podwarianty 3 i 4, które obejmują dodatkową określoną niższą wartość w odniesieniu do odpadów stosowanych na gruntach, zostały rozważone i nie zostały utrzymane ze względu na ich nieproporcjonalny wpływ oraz względy dotyczące stosowności instrumentu (bardziej odpowiednie wydają się inne specjalne przepisy). Zob. sekcja 5.2 sprawozdania z oceny skutków.

Substancja	Wariant 1 poziom bazowy	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4
Dioksynopodobne PCB ¹⁶	Brak szczególnego uwzględnienia dl-PCB (włączone do istniejącej całkowitej wartości dopuszczalnej PCB wynoszącej 50 mg/kg)	Definicja szczególnej samodzielnej wartości dopuszczalnej dla dl-PCB	Włączenie dl-PCB do wartości dopuszczalnej dla PCDD/F (w ramach wariantu 3: PCDD/Fs – 0,005 mg TEQ/kg)	nd.
Krótkołańcuchowe parafiny chlorowane (SCCP)	10 000 mg/kg	1 500 mg/kg	420 mg/kg	nd.
PFOA, jego sole i związki pochodne	Brak określonych wartości dopuszczalnych	50 mg/kg (PFOA i jego sole) 2 000 mg/kg (związki pochodne PFOA)	1 mg/kg dla PFOA i jego soli oraz 40 mg/kg dla związków pochodnych PFOA [Uwaga: powyższą wartość proponuje się zamiast pierwotnie rozważanego wariantu 3: 0,025 mg/kg (PFOA i jego sole) 1 mg/kg (związki pochodne PFOA)]	nd.
Pentachlorofenol (PCP), jego sole i estry	Brak określonych wartości dopuszczalnych	nd.	100 mg/kg	nd.
Dikofol	Brak określonych wartości dopuszczalnych	nd.	50 mg/kg	nd.

Oprócz powyższych wartości wymienionych w załączniku IV, w ocenie skutków rozważono również, w odniesieniu do substancji, dla których proponuje się nowy wykaz, jeden wariant strategiczny stanowiący wartość, która ma być włączona do załącznika V do rozporządzenia. Dla zachowania spójności, substancję dekaBDE proponuje się również włączyć do wartości dopuszczalnej dla (wymienionych) PBDE. Wartości podane w załączniku V są określone w art. 7 ust. 4 lit. b) rozporządzenia dotyczącego TZO i są również znane jako „maksymalne dopuszczalne wartości stężenia TZO”.

Tabela 4: Proponowane wartości dopuszczalne określone w załączniku V

Substancja	Wartość
PBDE (w tym dekaBDE)	10 000 mg/kg

¹⁶ Warianty 2 i 3 nie przedstawiają wartości liczbowych, lecz różne podejścia do ustalania wartości dopuszczalnych dla dl-PCB.

Substancja	Wartość
PFOA, jego sole i związki pochodne	50 mg/kg dla PFOA i jego soli 2 000 mg/kg dla związków pochodnych PFOA
Pentachlorofenol (PCP)	1 000 mg/kg
Dikofol	5 000 mg/kg

Zaproponowane preferowane warianty strategiczne są poparte metodyką opisaną w sekcji 5.2 oraz w załączniku IV do sprawozdania z oceny skutków. Uwzględniają one ogólne cele ochrony zdrowia ludzi i środowiska naturalnego (jako cel nadrzędny), zwiększenie recyklingu i wykorzystania surowców wtórnych oraz przyczynienie się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (w ramach wspierania unijnych celów klimatycznych).

Proponowane wartości dla załącznika V opierają się na wynikach stosowania metodyki i ostatecznie na istniejących uzgodnionych wartościach określonych w załączniku V dla podobnych substancji.

Oprócz substancji wymienionych powyżej, w ocenie skutków uwzględniono dodatkową substancję, kwas perfluoroheksanosulfonowy (PFHxS). Komitet ds. Przeglądu Trwałych Zanieczyszczeń Organicznych działający w ramach konwencji sztokholmskiej przyjął decyzję zalecającą Konferencji Stron rozważenie umieszczenia PFHxS, jego soli i związków pochodnych w załączniku A do konwencji bez szczególnych wyłączeń. Ze względu na pandemię COVID-19, decyzja w sprawie tego włączenia, pierwotnie zaplanowana na lipiec 2021 r., została opóźniona i obecnie ma zostać podjęta podczas fizycznego posiedzenia na dziesiątej Konferencji Stron (COP10) Konwencji Sztokholmskiej zaplanowanego na dni 6–17 czerwca 2022 r. W związku z tym, że PFHxS nie jest jeszcze wymieniony w konwencji, nie proponuje się obecnie jego włączenia do rozporządzenia dotyczącego TZO. Jeżeli włączenie PFHxS do konwencji nastąpi w ramach procedury współdecyzji, można będzie zaproponować jego włączenie do rozporządzenia w oparciu o analizę przeprowadzoną w ramach oceny skutków.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Nie określono żadnych środków upraszczających, ponieważ rozporządzenie dotyczące TZO zostało niedawno przekształcone. Inicjatywa ogranicza się do ustalenia wartości dla poszczególnych substancji wymienionych w załącznikach IV i V do rozporządzenia dotyczącego TZO; w związku z tym wnioski ma ściśle określony zakres prawny i formę.

- **Prawa podstawowe**

Nieodpowiednie zarządzanie substancjami niebezpiecznymi, w szczególności TZO, przyczynia się do ogólnego zanieczyszczenia środowiska, które może mieć poważny wpływ na prawo do życia, prawo do integralności osoby, prawo do należytych i sprawiedliwych warunków pracy oraz prawo do zdrowego środowiska naturalnego.

Rozporządzenie dotyczące TZO wdraża w Unii przepisy konwencji sztokholmskiej i protokołu. Mając na uwadze zasady 14 i 15 Deklaracji z Rio w sprawie środowiska i rozwoju, w rozporządzeniu przewidziano środki mające na celu zminimalizowanie –

i w miarę możliwości jak najszybsze wyeliminowanie – uwolnień TZO. Ustanawia ono również przepisy dotyczące odpadów składających się z którejkolwiek z tych substancji, zawierających ją lub nią zanieczyszczonych.

Wniosek zmienia załączniki IV i V do rozporządzenia dotyczącego TZO, umożliwiając Unii wywiązać się ze zobowiązań dotyczących substancji objętych zakresem wniosku, które ta podjęła w ramach konwencji sztokholmskiej i protokołu.

4. WPLYW NA BUDŻET

Proponowany środek nie przewiduje wpływu na budżet Komisji Europejskiej. W związku z tym **nie przedstawia się oceny skutków finansowych regulacji.**

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrażania i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Monitorowanie wpływu i skuteczności rozporządzenia dotyczącego TZO, w tym jego przepisów dotyczących odpadów, jest obowiązkiem wynikającym z rozporządzenia; w związku z tym w niniejszym wniosku nie przewiduje się żadnych dodatkowych środków ani mechanizmów. Sprawozdania podsumowujące przygotowywane przez Komisję na podstawie sprawozdań państw członkowskich z wykonania rozporządzenia dotyczącego TZO są regularnie publikowane¹⁷.

- **Dokumenty wyjaśniające**

Ponieważ zaproponowany instrument prawny jest rozporządzeniem, które ma bezpośrednie zastosowanie w państwach członkowskich, nie ma wymogu sporządzania dokumentu wyjaśniającego.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W **art. 1** przewidziano zmianę załączników IV i V do rozporządzenia (UE) 2019/1021.

Art. 2 zawiera przepisy dotyczące wejścia w życie przedmiotowego środka.

Załącznik zawiera przepisy szczegółowe zmieniające załączniki IV i V do rozporządzenia (UE) 2019/1021.

¹⁷ https://ec.europa.eu/environment/chemicals/international_conventions/index_en.htm

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające załączniki IV i V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021³ dotyczącym trwałych zanieczyszczeń organicznych wdrożono do prawa Unii zobowiązania Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (zwaną dalej „konwencją”), zatwierdzonej decyzją Rady 2006/507/WE⁴ w imieniu Wspólnoty, oraz zobowiązania Protokołu do konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych (zwanego dalej „protokołem”), zatwierdzonego decyzją Rady 2004/259/WE⁵ w imieniu Wspólnoty.

¹ Dz.U. C z , s. .

² Dz.U. C z , s. .

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1021 z dnia 20 czerwca 2019 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych (wersja przekształcona) (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 45).

⁴ Decyzja Rady 2006/507/WE z dnia 14 października 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 209 z 31.7.2006, s. 1).

⁵ Decyzja Rady 259/2004/WE z dnia 19 lutego 2004 r. dotycząca zawarcia, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, Protokołu do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia

- (2) Na siódmym posiedzeniu Konferencji Stron Konwencji, które odbyło się w dniach 4–15 maja 2015 r., uzgodniono, że do załącznika A do konwencji dodany zostanie pentachlorofenol oraz jego sole i estry (zwane dalej „pentachlorofenolem”). Na dziewiątym posiedzeniu Konferencji Stron Konwencji, które odbyło się w dniach 29 kwietnia–10 maja 2019 r., uzgodniono włączenie dikofolu, a także kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i związków pochodnych do załącznika A do konwencji. W związku z tymi poprawkami do konwencji oraz w celu zapewnienia, aby gospodarowanie odpadami zawierającymi te substancje odbywało się zgodnie z postanowieniami konwencji, konieczna jest również zmiana załączników IV i V do rozporządzenia (UE) 2019/1021 poprzez włączenie pentachlorofenolu, dikofolu i kwasu perfluorooktanowego (PFOA), jego soli i związków pochodnych do załączników oraz wskazanie odpowiadających im dopuszczalnych wartości stężeń.
- (3) Pentachlorofenol dodano wcześniej do załączników IV i V do rozporządzenia (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady⁶ rozporządzeniem Komisji (UE) 2019/636⁷, przy czym wartość w załączniku IV wynosiła 100 mg/kg, a wartość w załączniku V – 1 000 mg/kg. Rozporządzenie (WE) nr 850/2004 uchylono rozporządzeniem (UE) 2019/1021, ale pentachlorofenol został nieumyślnie pominięty w tym rozporządzeniu. Konieczna jest zatem zmiana załączników IV i V do rozporządzenia (UE) 2019/1021 w celu włączenia pentachlorofenolu.
- (4) Załączniki IV i V do rozporządzenia (UE) 2019/1021 zawierają już dopuszczalne wartości stężenia dla następujących substancji lub grup substancji: a) suma stężeń eteru tetrabromodifenyłu, eteru pentabromodifenyłu, eteru heksabromodifenyłu, eteru heptabromodifenyłu i eteru dekabromodifenyłu (z wyjątkiem tego ostatniego, który nie jest wymieniony w załączniku V do tego rozporządzenia); b) heksabromocyklododekan; c) chloroalkany C10-13 (krótkołańcuchowe parafiny chlorowane) (SCCP); oraz d) polichlorowane dibenzo-p-dioksyny i dibenzofurany (PCDD/PCDF). Zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/1021 należy zmienić dopuszczalne wartości stężenia określone w załączniku IV dla tych substancji, aby dostosować ich wartości dopuszczalne do postępu naukowo-technicznego. Aby zachować spójność z wykazem polibromowanych eterów difenyłowych (PBDE) wymienionym w załączniku IV do rozporządzenia (UE) 2019/1021, substancję eter dekabromodifenyłowy należy włączyć do grupy PBDE wymienionych w trzeciej kolumnie załącznika V do tego rozporządzenia.
- (5) Biorąc pod uwagę, że podgrupa 12 kongenerów PCB⁸, znanych jako dioksynopodobne PCB (dl-PCB), ma właściwości toksykologiczne bardzo zbliżone do PCDD/PCDF, oraz w celu uwzględnienia łącznego wpływu wszystkich związków dioksynopodobnych wymienionych w rozporządzeniu (UE) 2019/1021, należy włączyć dl-PCB do istniejącej pozycji grupowej dla PCDD/PCDF w załącznikach IV i

powietrza na dalekiej odległości dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 81 z 19.3.2004, s. 35).

⁶ Rozporządzenie (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniające dyrektywę 79/117/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 7).

⁷ Rozporządzenie Komisji (UE) 2019/636 z dnia 23 kwietnia 2019 r. zmieniające załączniki IV i V do rozporządzenia (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych (Dz.U. L 109 z 24.4.2019, s. 6).

⁸ PCB-77, PCB-81, PCB-105, PCB-114, PCB-118, PCB-123, PCB-126, PCB-156, PCB-157, PCB-167, PCB-169 i PCB 189.

V do rozporządzenia (UE) 2019/1021. Należy również zmienić wykaz wartości współczynnika równoważnego toksyczności w części 2 załącznika V do tego rozporządzenia, aby wprowadzić odpowiednie wartości dla poszczególnych kongenerów dl-PCB.

- (6) Proponowane dopuszczalne wartości stężenia w załącznikach IV i V do rozporządzenia (UE) 2019/1021 ustalono z zastosowaniem metody wykorzystanej do ustanowienia dopuszczalnych wartości stężeń w poprzednich zmianach załączników IV i V do rozporządzenia (WE) nr 850/2004. Proponowane dopuszczalne wartości stężeń powinny umożliwić osiągnięcie celu, jakim jest wysoki poziom ochrony zdrowia ludzi i środowiska naturalnego związany ze zniszczeniem lub nieodwracalnym przekształceniem przedmiotowych substancji. Wartości dopuszczalne powinny również uwzględniać szerszy cel polityczny polegający na osiągnięciu gospodarki neutralnej dla klimatu i gospodarki o obiegu zamkniętym, zapisany w Europejskim Zielonym Ładzie⁹.
- (7) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2019/1021.
- (8) Należy przewidzieć odpowiedni okres, aby umożliwić przedsiębiorstwom i właściwym organom dostosowanie się do nowych wymogów.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załącznikach IV i V do rozporządzenia (UE) 2019/1021 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [OP, proszę wprowadzić datę 6 miesięcy po opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

⁹ COM(2019) 640 final

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*